

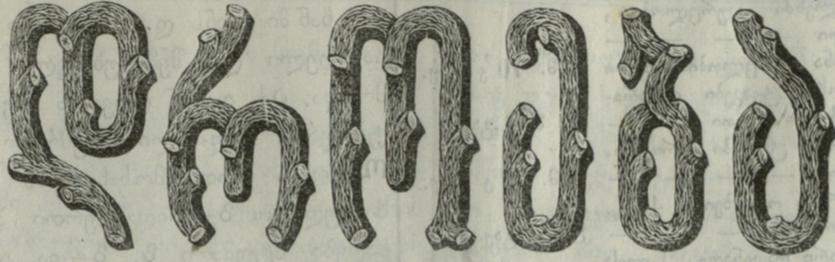
რედაქცია

გოლოვინის პრესბუტე თავ. მურან-ბაქონის სახლში კლუბის ქვემოთ.

სკოლის-მაცურა, მიღება თბილისში (დროების რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Въ Тифлисе, 17 редакцію «Дროება»

«დროების» ფასი

მთლიან წლისა . . . 9 მან. } სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . 5 მან. } ერთის თვისა . . . 1 მან.

ბამოლის ყოველ დღე ორზაბათს ბარდა.

ფასი ბანსხაღმისა

სტრიქონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი

მაქვს პატივი გამოუყუცხადო პატივცემულს ქართველთ საზოგადოებას, რომ მის მაღალ ყოვლად-უსამღვდელოესობა საქართველოს მკურნალობის პატივს აკურთხებს ქალაქს მორში ახლად - აშენებულს ლეთის-მშობლის ოქონის ეკლესიასა 25 სექტემბერსა ამა 1883 წელსა.

ბლალაჩინი მღვდელი მიხეილ ნასიდილოვი. (6-1)

ტალკარაგაზი

(ქრდილოეთის საავსტრალიის.)

13 სექტემბერს.

კამარაშკა. გუმინ საბჭომ ერთ-ნმივ მიიღო ქალაქის გამგეობის მოხსენება შესახებ ტურგენივის სახსენებლის პატივისცემისა.

დღეს დილით ნაფიცთა მსაჯულთა გადაუწყვიტეს ბიჩოვსა, რომელსაც კრძო გიმნაზია ჰქონდა გამართული, ყოველი დირსების ახდა და ციპირის ახლო ადგილებში გაგზავნა.

ბულგარიაში მომხდარი უკანასკნელი ცვლილების გამოგზავნილი «ქერნალ დე სან-პეტერბურ» ამბობს; რომ რუსის გენარლები, რომელნიც ბულგარიის მთავრის თხოვნით მონაწილეობას იღებდნენ სამთავროს მმართველობაში, სამსახურს თავი დაანებეს უმადლესი ნება რთვით; საჭიროა

ყოველივე შესაბამისი უარყოფა იმ ზომასთან, რომელიც რამდენადაც საშიშია, იმდენადაც უკანონო; მართლმთავარმა და მისთა მრჩეველთა ავან ჰასუნე; რუსეთი თუმცა სრულს ბულგარიის მთავრის პოლიტიკის მიმდინარეობას, მაგრამ მისთვის ისე ძვირფასია მედმივი ინტერესი სამთავროსა, რომ მელმაც რუსის იარაღით მოიპოვა თვისი დაუმოკიდებლობა, რომ მას არ შეუძლიან გულ-გრილად უცქიროს მას, რაც ხდება სოფიაში, რასაკვირველია, იონინი მოქმედებს ისე, როგორც შემთხვევა მოითხოვს; იმის დასამტკიცებლად, რომ ბულგარია უწინდებულად თანაგრძნობს რუსეთსა, სხვათა შორის, ამტკიცებს ისა, რომ სტოალიოვს ულასარაგნა—ვითომცის წარუდგა ხელმწიფეს და გარეშე საქმეთა მინისტრს, რომელიც გამაუფილი დარჩენილა მოხსენებითა შესახებ ბულგარიის საქმეებისა; ამ გვარი სრულიადაც არა ყოფილან; ამ გვარი ღაპარაკით სტოალიოვი კდილობა მს... გარის ხალხი ცდომილებებში შეეყვანა. გაზეთი ბოლოს აცხადებს იმედს, რომ ბულგარია გამოვა გაჭირვებულ მდგომარეობიდან უკნებლად მისი ისტორიული და მკონომიური მომავლისათვის.

კომპანიაში. წახელ იმპერა-

ტორის და დანიის სამეფო გვარეულობანი სასახლის თეატრში იყვნენ; როდესაც ბრწყინვალედ განათებულს ქუჩებზედ თეატრში მიდიოდნენ, მათს იმპერატორების დიდებულებათა ხალხი აღტაცებით ესალმებოდა.

ზალსაშრბი. ბისმარკი მოვიდა აქ სახლობით.

მინა. დედეგასციებს შეჭრებენ ვენაში 23 ოქტომბერს.

პარიში. გაზეთთა უმრავლესობა, ჰკიცხავს რა ჩინეთის დიპლომატიის მოქმედებათა, ამბობენ, რომ ჩინეთის მზაკვარს პოლიტიკას შეუძლიან იძულებულ-ჰყოს საფრანგეთი ანამი და ტონკინი სრულიად შეიერთოს მფარველობის დადგენის მაგიერ.

პრონუბაღი. უკანასკნელი გრიგალისგან დაიღუპნენ ვიბორგში მინონები: «გორლიცა» და «კორიუშკა». მინის რაზმი ათავებს კომპანისას.

კამარაშკა. გრაფმა ტოლსტოიმ, როგორც მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა, და მისმა მეუღლემ შესწირეს 20,000 მანეთამდინ იმ აზრით, რომ 1880 წლიდან დაარსებული აკადემიის თანხა შეივსოს 30,000 მანეთამ-

დინ გრაფი ტოლსტოის სახელზე პრემიების მისაცემად, და ამ გვარად მიეცეს აკადემიას შეძლება, სამ წელიწადში ერთხელ მიეცემის მაგიერ პრემია ყოველს წელიწადს აძლიოს.

ტურგენივის საფლავად ამოირჩივეს ადგილი ვოლოკოვს სასაფლაოზედ ეკლესიის მახლობლად და განვენებულის სურვილი რომ ადასრულონ, ჰფიქრობენ ბელინსკის კუბოც იქვე გადაიტანონ. იმ კომისიამ, რომელიც შემდგარია მის დასაფლავებლად, უფროსი განსაკუთრებით მინდობილებათა ჩინოვნიკითურთ და ქალაქის უფროსითურთ გუმინ სინჯავდა გზას, რომელზედაც პროცესიამ უნდა გაიაროს; პროცესიას დაიწყებენ ტურგენივის ნაუმენი; გარდაწყვეტილია, მიუხედავად სასაფლაოზედ მხლოდ ექვს-ექვსი კაცი თვითელი დეპუტაციიდან.

როგორც ამბობენ, სახელმწიფო ბანკი მალე გამოცემს ათას მანეთიანს კრედიტის ასიგნაციებს.

თები მარმადიდებლობა მიიღონ. ელჩნი, რომელთაც ეს საქმე აქვსთ მინდობილი, უკვე მოვიდნენ რუსეთში.

ოქციბალური ცნობებით, ჩინელი თანახმანი არიან დაუთმონ საფრანგეთს მთელი ანამი წითელი

«დროების» ტელტონი, 16 სექტემბ.

სიცია*)

(მოთხრობა)

VIII

მწყემსი და ცხვრის პატრონი მეორე დღეს დილით აღრიან აღდგნენ, პირები დაიბანეს, ახსენეს ღმერთი და აშალეს ცხვარი.

მორლუყო მიაცილებდა ცხვარს, რომელიც საძოვრად შეიფინა მთაზედ და ერთმანერთის შურას წინ გადარბოდა. პატრონი მისდევდა და სიყვარულიანად უყურებდა «დაჩემებულს»*) ყოჩებს და ქეჩებს***), რომელნიც ამჟამად გამოდიოდნენ თავის ქნევით და ფრუტურით მიდიოდნენ პატრონთან და აქავებულს რქებს ხელზედ ხრემას დაუწყებდნენ.

ცხვარმა მიაღწია კი ბალახიანს, მთლად გაიშალა და «გაწამდა». პატ-

რონი და მწყემსი წინ გავიდნენ, დასხდნენ და დაიწყეს საუბრის ჭამა.

მგემ წვერა ამოჰყო და სხივებით შეეთამაშა ყინულიანს მთის წვერებს, რომელიც აქამდის ლურჯად მოჩანდა და ეხლა-კი ვერცხლსავით ბჰყვინვა და ლაპლაპი დაიწყო. ღაპერა დილის ნიაგმა და ზოგიერთს ადგილს გაჩენილი წისლი შეადგენდა, დასწყევტა და რხევით გააქანა თავივე მინდრეებისკენ.

მორლუყომ გაათავა პურის ჭამა, ბეჟიამ ააღავა ნასუფრალი, დანარჩენი მჭადები ჩააწყო გულაში და წამოიკიდა.

— აბა, ახლა-კი წავალ, — წამოდგა მორლუყო და დაუმატა: ღთის მადლს, ბატკნებს გაუფთხილოდი, სიცხეს არ დაახამინო... ჩქარ-ჩქარა აბანე, რომ ქემა არ ჩაკედეს, თორემ გახდის კიდევ და მატყლსაც ჭუჭყი შესჭამს.

— ნურა გეჯავრება-რა.

— შენ იცი, შენა! ღთის თვალი შიგა ტრიალებს, ბატკანი სულ კიტრებსავით დარგვალბებულა და ეხლა რომ დავაზარალოთ, სირცხვილიც იქნება.

— მკეთ ბატკნებს ჩამოვლადავ,

ღთის მადლმა, რომ სულ შურით უყურებდნენ.

— მშვიდობით იყავ, ჯვარიმც გეწერება «წმინდის მივარგისა!» გამოეთხოვა და გამობრუნდა პატრონი.

როდესაც ცოტა გზა გამოიარა, უკან მიიხედა, თითქოს ერთხელ კიდევ უნდა დამტკბარიყო სურათის მშვენიერებით და საყვარელი პირუტყვებისთვის უკანასკნელი მშვიდობა ეთქვა.

მორლუყომ დაინახა, რომ ბეჟია ჯოხს დაჰყუდებოდა და ისე დალონებული უყურებდა, ისე, რომ მოხუცსაც-კი შეებრალო. მშაწილ მწყემსს თითქოს ცრემლებიც-კი მორგოდა თვალეში და ამკარად ეტყობოდა, რომ რალაკა ჰქონდა სათქმელი, მაგრამ ვერ გაებდა.

მორლუყო მიხვდა მწყემსის გულის მოძრაობას, მიხვდა იმის წადილს, იცოდა, რომ ამ წუთებში ბეჟიას ფიქრები სიციას შეეხებოდა, უნდოდა მისულიყო ენუგემბინა, მაგრამ რა უნდა ეთქვა, რა ნუგეში მიეცა?! ისა, რომ «ღარიბი ხარო და ამისთვის ვერ მოგცემ ქალსაო!»

მოხუცს მეტად შენანდა ბეჟია, რადგანაც თავის ყმაწვილ-კაცობა მო-

ავანდა, როდესაც აღუდებული სისხლი ხან მთას მოახვედრებდა, ხან ბარს. მარლუყომ არჩია გამობრუნებულიყო და ხმა არ გაეცა. იმან იფიქრა: «უყვარს, მაგრამ გალაფიწყდება».

ბეჟია-კი ამ ხანში ჰფიქრობდა: «რაისთვი არ მაძლევენ, როდესაც ჩვენ ერთურთი გვიყვარს, უერთმანერთოდ სიცოცხლე არ შეგვიძლიან?.. მს ხომ იციან, თავს არ დაეანებებ, მაშ ის ნებით რაისთვი არ უნდათ, რასაც ძალით ავასრულებთ?»

არ გაიარა წუთმა და ეს ფიქრები სხვა ფიქრებმა შესცვალეს: «პირ-და-პირ ვეტყვი, იღბალსა ვცდი და თუ უარი მითხრა, მაშინ ღმერთია მოწყალე».

მწყემსი გაბრუნდა მიმავალ მორლუყოსკენ, დაუძახა, რომ მოეცადნა და წყნარად გასწია იმისკენ.

მორლუყო შედგა და ბეჟიას მიახლოებაზედ ჰკითხა:

— რაი გინდა?.. შინ თუ არას და მბარებ?

— არა, — მოწყენით უპასუხა ბიჭმა. — მაშ რაი გინდა?

ბეჟიამ თავი ჩახარა და არ იცოდა, საიდგან დაეწყო. მტყობოდა პირველი სიტყვა მეტად უძნელდებოდა.

*) ის. «დროება» № 180.
**) ყველა ცხვრის პატრონს ამორჩეული ჰყავს რამდენიმე ყოჩი, რომელიც ცხვარში ან მატყლით და ან ჭიდაობით ირჩევიან.
***) ქეჩი ისეთი თხაა, რომელიც წინ სიარულს დაჩვეულა.

მდინარეების, დანარჩენ ნაწილს ტონკინისას თვითონ ინარჩუნებენ და გემებს უვლან ხალხისას აძლევენ ნებას თავისუფალი სიარულისას წითელს მდინარეზე; ხოლო საფრანგეთი თხოულობს თვისთან შეერთებას წითელი მდინარის დელტისას ზონტოიმდენ და მარცხენა კიდის ნაწილსაც, — მაშასადამე თხოულობს, რომ მას ჰქონდეს ნავოსნობის კონტროლის უფლება.

ბირჟა

პეტერბურდი, 1883 წ.

100 მანათის კურსი სამის თვით ლონდონზე	—	23 ²³ / ₃₂ , 23 ³ / ₄
100 მანათის კურსი სამის თვით ჰამბურგზე	—	202 ¹ / ₂ , 203
100 მან. კურსი სამის თვით პარიზე	—	250 ¹ / ₄ , 250 ¹ / ₂
პოლიტიკური დოკუმენტი	—	8 მ. 30 კ. გაუ.
ტამბაკის კუპონები	—	8 მ. 30 კ. გაუ.
გერცხლის მანათი	—	1 მ. 39 კ. გაუ.
პროცენტის მანათი	—	6 და 7 ¹ / ₂
5% ბილეთები აღმოსავლეთის სესხისა 100 და 1000 მან.	I გამოცემისა	92 მ. 12 კ. გაუ.
5% ბილეთები აღმ. სესხისა 100 და 1000 მ.	II გამოცემისა	92 მ. გაუ.
5% ბილეთები აღმ. სესხისა 100 და 1000 მ.	III გამოცემისა	92 მ. გაუ.
5% მომგები ბილეთები I შინაგანის სესხისა	—	214 ¹ / ₄ მ. გაუ.
5% მომგები ბილეთები II შინაგანის სესხისა	—	206 ¹ / ₄ მ. გაუ.
რუსული ხორბალი, 10 ფუთი	—	12 ¹ / ₄ მ. გაუ.
მალაი საქონელი უმაღლესის სიხშირისა 10 ფუთი	—	12 ¹ / ₄ მ.—12 ³ / ₄ მ.
ჭავჭავის პური, 9 ფუთი	—	4 მ. მიღგ.
შერა, 6 ფუთი	—	4 მ. 80 კ. გაუ.
ქერი, 8 ფუთი	—	9 მ. 40 გაუ.
მოსკოვისა, 9 ფუთი	—	9 მ. 40 გაუ.
კეროსინი ამერიკისა	—	2 მ. 70 კ. გაუ.
კეროსინი რუსული	—	1 მ. 30 კ. გაუ.
ქონი ყვითელი, სანთლისა, 1-ლი სორტი	—	72 მ. 20 კ. გაუ.
ქონი სანთისა	—	არ არის.
ერო პროხისა, ციმბირისა	—	10 მ. გაუ.

სპილენძი ფურცლობით, ფუთი	—	იგვე.
რკინა ფურცლობით, ფუთი	—	3 მ. 70 კ. გაუ.
პროხის ტყავები დამაროლებული, ფუთი	—	14 მან. გაუ.
პროხის ტყავები ამერიკისა, ფუთი	—	5 მ. 20 კ. გაუ.
სპირტი ისტრეისა 40% ვალრო	—	88 კ. გაუ.
შაქარი რაფინადი 1-ლის სორტისა, ფუთი	—	8 მ. 50 კ. გაუ.
შაქარი რაფინადი, მე 2 სორტისა, ფუთი	—	არ არის.
ფხვნილი შაქარი	—	6 მან. 90 კ. გაუ.
პოტაში, 10 ფუთი	—	27 მან. გაუ.

შინაური ქონება

მოლოდინისამებრ, დიდი მთავარი მიხეილ ნიკოლოზის-მე 13 სექტემბერს ბათუმში მობრძანებულა და იქილამ თავის მამულში, ბორჯომში, გამოამგზავრებულა. მბილისილამ ბევრი ქალები წავიდნენ თაიგულებით სურამში მისაგებებლად.

მეტარი თითქო სწორედ ჩვენის ხალხისათვის არის გაჩენილი: არამც თუ დიდსა დაწვრილ ქალაქებში, სოფლებშიაც კი ყველგანა მართავენ წარმოდგენებს და ხალხი წარმოდგენვით გულნაკლულად არ სტოვებს. სიღნაღის მახრადამა გვწერენ, რომ ამ ზაფხულს სიღნაღში გაუმართავთ წარმოდგენები ქართველი სტუდენტების სასარგებლოდ; აგრეთვე 28 აგვისტოს ს. ბურჯანში წარმოდგენიან თ. აკ. წერეთლის «ბუტიაობა» და ხალხი იმდენი დასწრებია, რამდენიც კი დარბაზს დაუტყვია. წარმოდგენის ფულით თურმე ბურთვას აპირებენ. ძარგი იქნება—ამ ბობს კორესპონდენტი—რომ ფასებს პატარა დაუკლონ და მდბალი ხალხიც შეაჩვიონ წარმოდგენის ყურებასაო.

მკობრილად გვწერენ: ამ მოკ-

— მიყვარს, ლთის მადლმა, და «ძალუმაც» მიყვარს!.. რაისთვი არ მადლევ?

— მოიცა-და, ბიჭო, ყური მომიგდე.—დიდს ოჯახს დიდი მოვლა უნდა, მე მაგ ქალა-შავას მეტი არც რაი არა მყავს. შინც მავას შეიერთავს, ოჯახსაც ის უნდა დაჰპატრონდეს. შენ საით შეგიძლიან ოჯახის გაძლოლა?

— ძორლუყოისი, გლენნი ვართ... ოჯახი კარგი გაქვს... ლმერთს არ მოეცულება, მაგრამ სახლის მოვლა და რიგის მიცემა მეც ვიცი... ან რაი გახდა ოჯახი?.. ქალს მე ვუყვარვარ და ცხოს საით მისცემ?... შენს ქალს შენის ხელით გამოსჭრი ყელსა?.. ან ვინ იქნების ისეთი თავზედ ხელ-აღებული, რომ საცოლვე წამართავს?.. ლთის მადლმა, იმას მზის შუქი მოწყენილი ექნება!

ამ სიტყვებზედ ბეჯია გაიმართ-წელში და თვალებმა ისე დაუწყეს ელვარება, რომ მკაცრი პასუხისთვის მომზადებულმა ძორლუყომ, რა წამს შეხებდა, მაშინვე თავი შეიკავა, სიტყვა გადაუბრუნა და წყნარად უთხრა:

— იყურე, ბალოლა!.. ბატარაი დაცადე... ბავიციანთ ერთმანეთი.

ლე ხანში ჩვენს დ. მკობრიში მეტად სახარელი და შემაწუხებელი საქმე მოხდა. აქ იციან დღეობა რვა სექტემბერს. დიდ-ძალი სტუმრები ეწვია მკობრის. მათ მოსახლისას ს. მ. მოსულიყო ბურთიდან ერთი პატივ-საღებში სტუმარი მ. მ.—ვა და მას მოჰყოლოდა მსლებლად ერთი გურული აზნაური ვილაც სქიტიშვილი. სტუმრები შეზარბო შებუღიყენენ. დაწყო სქიტიშვილს ჩვეულებისამებრ ბოთლებს და სტაქნების მტერევა. მერმე მოხვლოდა აყალ-მაყალი, წახსუბებოდა ერთ სტუმართაგანს ბ. კ.—ს. ბ. ს. შინ გაჰპაროდა და ამ დროს მეზობლიდან გადმოვიჭნა ერთ მეზობლის სტუმარს მ. ამაღლებელს. არ ვიცი, ეს უკანასკნელი მთვრალი იყო, თუ არა,—მისულიყო გურულთან და, როგორც სტევეს ზოგიერთებმა, ხუმრობით რაღასაც გამოლაპარაკებოდა. მივარდნილიყო სქიტიშვილი, ამაღლებელისთვის ხანჯალი ამოეძრა და მოეკლა მისივე ხანჯლით. საწყალს პირველად თურმე ძუძუსა და ილლიას შუა ჩაჰკრა ხანჯალი. დაკოდილს ცოტა გაველო, დამჯდარიყო და ეთქვა: «ამ ოჯახ დაქეულმა მამკლაო». მივარდნილიყო მეორედ ეს გურული და კიდევ ხანჯალი კისერში ჩაეკრა და იქვე სული განეტევებია საცოდავ ამაღლებელს; ეს გურული იქ მყოფთ ვერც კი დაეჭირათ, გადავარდნილიყო და გაქცეულიყო. ღვსაც არ იციან, სად იმყოფება. მეორე დღეს მისულიყო ალიციის არისტავი, თუ ედგინა აქტი და წარედგინა, სადაცა ჯერ არს. ამ დღესვე წყალტუბოს დღეობაზედ კიდევ ა. ი. მოეკლათ. მსეთი მაგალითები ჩვენში ხშირია, მეტადრე დღეობაზედ.

აგრონომს მნანოვს ჭუბანის

— მაშ იმედი მქონდეს?—ხელების გაშვებით და სინარულით წამოიძახა მწყემსმა.

— მაჟ-კაცს იმედი ნიდავ უნდა ჰქონდეს,—უპასუხამოხუცმა და გულში-კი სხვა გრძობამ გაურბინა.

იმან იფიქრა. რომ რაღაც უნდა დაუჭდეს, თავის ქალის სიყვარულს, ბეჯიას გულიდგან ამოჰკლეჯს.

— ახლა-კი წადი და «ცხორს» მიხედე... მეც მივიციანდების... მშვილობით.

ამ სიტყვებით გამობრუნდა ძორლუყო და ჩქარა მახლობელს ბეგს ჩაეფარა.

ბეჯია-კი დაფიქრებული გაბრუნდა და ვერ გადაეწყვიტა: ქალის მამამ იმედი მისცა, თუ უარი უთხრა.

IX

მზეს კარგად მოეარა, როდესაც ძორლუყო სამშვიდობოს გამოვიდა და თავისი სახლი დაინახა. წუხანდელი შიში სრულიად გადაეწყვიტოდა და იმის ადგილი ბეჯიასთან ლაპარაკზედ ფიქრს დაეჭირა.

ბეჯია იყო ყმაწვილი, კარგი თვალ-ტანალი, მხარ-ბეჭიანი და მოსული; ბეჯიას ადვილად შეეძლო მთის ქა-

ოლქში, ბათალაშინსკის მახრაში, აღმოუჩინა ფილოქსერის ვენახში, რომელიც ვლადიკავის ეკუთვნის. ეს ვენახი თურმე დღე-ნახევრისაა და სრულდებით გაცალკეებულა. ამ ამბის შეტყობის შემდეგ ფილოქსერის კომიტეტს გაუგზავნია ადგილობრივი აგრონომი ს. ხოჯაევი ამ ადგილის უკეთესად გასინჯვისათვის, ფილოქსერის გასაწყობად პლანის შედგენისათვის და იმის შესატყობად, თუ ამ ვენახილამ ვაზები სადა და სად იგზავნებოდა. როგორც «ბაკახსა» სწერენ, ყოველივე ზომა მიღებულია, რომ ეს საშინელი მწერი გაწყვეტილი იქმნას.

იმედი ვაზეთის სიტყვით, ფილოქსერის პარტიას გაუთავებია გასინჯვა ვენახებისა მუთაისის, შორაპნის და მსურგეთის მახრაში და არსად ფილოქსერა არ აღმოუჩინა. ლეხუმის მახრაში ეს პარტია აღარ ყოფილა, რადგან იქ მხოლოდ ერთი ვენახი თურმე მერობიული ვაზებით გაშენებული და იქაც ეს ვაზები ცნობილის ვენახილამ არის გატანილი. მთმცა იმერეთში და სხვაგანაც საზოგადოდ ევროპულ ვაზებით გაშენებული ვენახები ცუდს მდგომარეობაშია, მაგრამ ეს იმით აიხსნება, რომ ნაზი მერობიული ვაზები აქაურს ჰაერს კარგად ვერ იტანენ.

12 სექტემბერს ქალაქის საბჭომ (Дума) ფხვზე წამოღვამით მიიღო სამწუხარო ამბავი რუსეთის გამოჩენილი მწერლის ტურგენიევის გარდაცვალებისა და გადასწყვიტა მიენდოს პეტერბურგში მყოფ ხმოსანს თ. პ. ბებუთოვს განხვენებულის საფლავზედ დაადგას გვირგვინი ქალაქის მბილისისაგან.

— მითხარ, რაილა!—წარმოსტევა მოხუცმა, თუმცა გულში-კი ლმერთს ეხეწებოდა, რომ ბეჯიას ლაპარაკი არ დაეწყო.

— ბეტყვი... ძლივს მოახერხა ბეჯიამ და ისევე სიტყვა გასწყვიტა.

— ბიჭო! ყური შენკენა მაქვს... ისეთი სათქმელი რაი იქნება, რომ ვერ მოგიხერხებია?.. კაცი თუ არ შემოგაკვდა?

— არა.
— მაშ რაი?
— ძორლუყო!
— რაი?
— შენი ქალი მიყვარს,—საჩქაროდ და ხმის კანკალით წამოიძახა მწყემსმა.

ძორლუყო მოხვლოდა ამ ლაპარაკს, მაგრამ ასე ერთბაშად კი არა; ისა ჰუიქრობდა, რომ მწყემსი შორიდგან დაიწყებდა და წეიერის პასუხისთვის კარგა ხანი დარჩებოდა. წარმოდგინეთ იმის გაცემა, როდესაც ბეჯიამ პირ-და-პირ საქმიდან დაიწყო.

ახლა მოხუცს მოუწდა გაჩუმება და კარგა ხანმა გაიარა, სანამ პასუხს მოახერხებდა.

— მიყვარს?—ისეთ რიგად ჰკითხა, თითქოს თავის თავს ელაპარაკებოდა.

ლის გულის დამორჩილება. რა უნდა ეთქვა მოხუცს, თუ იმის ქალიც მწყემსს თანა-უგრძნობდა, თუ ისაც ბეჯიას სიყვარულს გამოუტყდადებდა? იმას ბევრი მაგალითი ჰქონდა თვალწინ, მამის უარი როგორ ფუტად ჩაივლის ხოლმე და დედ-მამის ყინიანობა ქალს რამდენს უბედურებას შეამთხვეს.

მაშ, რა ექნა გულ-ნატყვნ მამას, როგორ მოქცეულიყო, რომ იმის აზრით უღირსი კაცი სიძედ არ გახდომოდა?

ბეგს, ძალიან ბეგს ფიქრობდა ქორლუყო, მაგრამ ყოველთვის ერთსა და იმავე გადაწყვეტილებას მიადგებოდა და ეს გადაწყვეტილება მწუხარედ უღრღნიდა გულს, უცნაურად უღრეჯდა სახეს.

ძორლუყო მოხუცი იყო, თავის-ქეფა, რაოდენადმე ყინიანი და შინ ბრძანებლობას დაჩეულო. მაშასადამე იმის სურვილი ქალის შესახებ უეჭველად უნდა აღსრულებულიყო; აუსრულებლობა სასირცხვილოდ, შეუარაცყოფად მიჩნდა.

ის იყო სახლის ზღრუბლზედ გადასდგა ფეხი, როდესაც გადაწყვეტი-

იმავე სხლამაზედ საბჭოს მიუღია შემდეგი აზრი გამგეობისა: რადგან შუა ქალაქში სასაფლაოები ჰყავს ახლდენენ, ამიტომ ფრანგების სასაფლაო სოლოლოკხედ გაუქმდეს; ვიდრე ყველა სასაფლაოებს ნათელულისკენ გადაიტანენ, ფრანგების მიცვალებულები მარხონ ძუკიის, ან პელაბრის მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოს ახლო; ამისათვის საჭირო ადგილი ქალაქმა დაუთმო; გაუქმებულ ფრანგების სასაფლაოზედ შენობის გაკეთების ნება არ იქმნას მიცემული და მხოლოდ ხეები გაშენდეს და ეთხროვს მთავარ-მმართველს, რომ რკინის გზის გამგეობას დააშურებინოს თავის მოვალეობის შესრულება ქალაქის წინაშე და როგორც არსენალთან, ისე ნათელულის ნახევარსტანციები გააკეთებინოს, რადგან მხოლოდ მაშინ იქმნება შესაძლებელი ყველა სასაფლაოების ნათელულისკენ გადატანა. («ძვეკაზი»).

ბუშინ, 14 სექტემბერს, თ. მუხრანსკის უზარ-მაზარმა შენობამ, ბულვარზედ, ერთი მსხვერპლი შეიწირა. ამ სახლს ეს ერთი თვე მეტია, რაც შტუკატურკას უკეთებენ და მუშებს მესამე და მეოთხე ხართულების სიმაღლეზედ ხელოდ გაკეთებულ ხარხებზედ მუშაობა სჭირდებათ. მართალია ხარხი კარგად გამაგრებული ვერ იყო და მუშამ რკინის კეტით გამაგრება დააპირა, მაგრამ სიმძიმემ წასძლია, მესამე ხართულიდან ეს საბრალო თავივე წამოვიდა და ტროტუარის ქვებზედ თავით დაეცა. დაცემა და გათავება ერთი იყო, არც კი გაუფართხალია. ბულვარზედ, რასაკვირველია, დიდ-ძალი ხალხი შეიყარა და პოლიციასა და მუშებს შუა შეტაკებაც მოხდა, რადგან მუშები თავიანთ მკვდარს პოლიციას არ ანე-

წარმოსთქვა: «ჯერ დაყვავებით და თუ არ იქნა, მერე ძალით».

ამ სიტყვების შემდეგ შეეჭმუნა წარბები და პირზედ შეურყეველი გადაწყვეტილების ნიშანი დაედო. ტიჩინ-მოკუმილს, ლოყები ჩაუცივდა, პირის კანი ძალზედ გაეჭიმა და დაწვები ამოხდომოდდა. ამ კაცის შეხედულება, უწინ სასიამოვნო, ეხლა რაღაცა შეუბრალებელს, უწყალო სახეს წარმოადგენდა, რომელსაც საყვარელი ქალის ალერსიკ-კი ველარ შესცვლიდა.

ამ გვარად შევიდა სახლში, ამ გვარად უბირებდა თავის ქალს შეყრას, მაგრამ წარმოიდგინეთ იმისი გაცემა, როდესაც შინ არაფერ დახვდა.

პირველი გაკვირვების შემდეგ, იმან მკარცად და მოუთმენლად დაუძახა სიციას, რომელიც «სენაში» ეგულეობდა, მაგრამ პასუხი ვერ მიიღო. მაიმეორა ქალის სახელი, — ისეე სიჩუმე ჩამოვარდა. ამ წუთში მკაცრი გამომეტყველი სახე ერთბაშად აღშფოთებულს სახედ შეიცვალა; მოხევეს გული აუტოკდა და კიდევ სიციას დაუძახა. მალე ხმა შესცვლოდა და მოისმოდა მხრუნველი მშობლის

ბებდენ. საცოდავი მუშა სომეხთაგანი ყოფილა.

მს უბედურება უფრო შემთხვევის ბრალია, მაგრამ ვინც ამ გვარი საშიში მუშაობის ზედამხედველად არის დანიშნული, რატომ არ აფთხილებს მუშებს, ან საქმეს ისე რაღა ჰხდის, რომ შტუკატურის ვამკეთებლებს ხარხების გამაგრება სჭირდებათ.

ამას გარდა, ამ სახლების გვერდით ყოველ წუთს მრავალი ხალხიდადის და იმაზედ ყურადღებას არ აქცევენ, რომ ზემოდამ წვიმასავეთ ჩამოდის კენჭი. ქვიშა და ავურის ნამტვრევები. ამ უბედურების მეორე დღეს კინალამ კიდევ ცოდეა დატრიალდა და კინალამ ავურის ნატენმა ერთს გამლეღ დედაკაცს თავი არ გაუტენა.

«იურიდიჩესკოე მობოზრენიეს» სწერენ, რომ ატორვიდამ გამოქცეული საკრატ მოსელიანი დაუქვრით ს. ბორდში და ეხლა ახალსენაკში არის დამწყვედული. მალე მუთაისის ციხეში გაგზავნიანო სასტიკის ყარაულით.

«დროების» კომპოსონდენსია.

ს. მისტაური (თელავის მახრა). 18 მარამობისთვისას მე მომხსნა შემოსევათ უფუნა ს. ქისტაურში, სადაც დუქანთან შეყრილიყო ხალხი და რადსედაც განხარებული დახარავდა. მე ვკითხე მისეში ამ ყრილობისა და იმით მაამბეს შემდეგი:

«მისეში ჩვენის ყრილობისა ის გასლავთ, შენი ჭირიმი, რომა დაგვლუშს მთელი სოფელი ი თელაველმა გაჭარმა ჭიანჭის ბეგიახროვმა. საქმე ამ ნაირად გასლდათ: ადგილების გამოჯინის წინად მოვიდა ბეგიახროვი და დაგვემკობრა ნათელ-მირახულად, ყველას ნათელი-მა-

ალერსი, მაგრამ პასუხი მაინც ვერ მიიღო.

— სად წავიდოდა ის ქალა-მავა?! მაოცებით წამოიძახა და დაუწყო ოთახს თვლიერება.

— მოსულა-კი, აქა ყოფილა... მაშ რა იქნებოდა? — ამბობდა მოხუცი და უცნაურად უცემდა გული.

— ბეჯითად მხალის დასაკრეფად ყანაში გავიდოდა, — უფრო გულის დასამშვიდებლად, სანამ დარწმუნებით, იძახდა მოხევე. მაგრამ მოუსვენარი გული თითქოს ილიგოდა რაღაცა უბედურებას უქაღდა.

მორლუყომ მიაყუდა თოფი, ჩამოჯდა «მარტო-შკაშხედ» და ჩაკვიდა თავი. წყნარ-წყნარად წარმოუდგა წუხანდელი სურათები, კულიანი ვარსკვლავი, ბუ გული, უფრო აუფანტკლდა და მოუსვენრად ქალს ძებნა დაუწყო. მაიარა საათმა, ორმა, სამმა, მოვიდა გლენების სადილობაც, მოვიდა, მაგრამ მორლუყომ სიცივა ვერსად ნახა.

რამდენი ხანიც გადიოდა, იმდენი მეტად მღელვარებდა მოხუცი და არ იცოდა რისთვის მიეწერა სიციას საქციელი. თავის დღეში არ მომხდარიყო, რომ ქალს ოჯახობისთვის თავი

მას» გუქსხდა. მერე გვიხსნა: რადგანაც ვეკით სოფელი გუქს ერთმანეთშია, მე მიხდა, რომ სოფელს სახემწიფო ფულის გადასახდა შაკვიროთა. თელაველი გაჭარი ქისტაურელ გლეხებს რად შაკვირეო? — გუთხარით ჩვენსა. — «ახ, ნათელი-მამაჯანი! ჩემთვის ერთი ხუთი მანეთი არაფერად არ ღირსა და გლეხ-გლეხს კი შაკვირებათა, — გვიხსნა ბეგიახროვმა. ჩვენ მადლობა გუთხარით და მოგვცა სოფელს ხუთი მანეთი. მერე რამდენიმე თვის შემდეგ მოვიდა გაჭარი ბეგიახროვი და გვიხსნა: «ნათელი მამ! აი ნახარცხალი გენასი, რომ არის ის მამეცით, შეკამუშავებინებო და მოსაკალი საქმე დაგიღოთო და მერე, თუ დაგჭირდებათ, ისეკ მიმართოთო, მხოლოდ ერთ წელიწადს მინდა გავაკეთებინო, მეცოდება, რომ კარგად არ არის შემუშავებული». ჩვენც, ახა რასაკვირველია, მისაკვით გვიგვარდა, და მივეცით იმ სიტუვითა, რომ როცა გვეთქვა, უნდა ჩვენი გენასისთვის თავი დაგებებინა. გავიდა ერთი წელიწადი; მერე წელიწადს მიწებიც მოკასუნებინეთ, რადგანაც ხარჯს იხდიდა. ამ დროს მოვიდა შიძინავი გომისია და როცა გამოჯინსედა მივარდა საქმე, მამინ კი ბეგიახროვმა უჩვენა გომისიას» ეს მიწები და გამოუცხდა ეს ჩემი საყუთრება არისო და ვიდევ სხვა სახსნავი მიწებიც ბერი მიუძატა... ამხედ სოფელი ადგა და დაიწყოთ ვვირლი გომისიასთან, რომ მიწები ჩვენია, მაგრამ მაინც სადაო მიწები ჩასვეს. მერე აღარ მოგვეტრება ბეგიახროვი.

სოფელმა ავირჩიეთ ვეკილები და გვიკისტურეთ ქალაქს ბეგიახროვის სახსუსხდა. რამდენი ხარჯი დაგვიმართა სოფელს, ვინ მოსთვლის: სამ-სამი ვეკილი სულ ჩვენს ხარჯსედ დადიოდა, და როდესაც საქმის გარჩევა გასლდათ, მოსუ-

დაენებებინა და მამა უსადილო დაეგლო.

— მაშ რა იქნა? — იძახდა მორლუყო და ერთბაშად თავში რაღაცა აზრმა გაუღლეა და წარმოიძახა.

— ღაუნდო დიაცო! მამის მოსვენებას ცხოთა კაცთან ალერსი ირჩიევი!.. მაშ თუ აგრეა, «ღთის» მადლობა ორნივე მოკედებით!

მალე მოხუცი დარწმუნდა, რომ ბეჯიას იმის ქალი სადმე ქოში ჭყვანდა და მალეუღრი და მოხუცს ატყუებდა, როდესაც ეუბნებოდა «ხილსა ჭკრეფდენ და მერე შინ წამოვიდაო».

ამ მოაზრებასთან ერთად გაბრაზდა, ცეცხლით აერთო თვალები და გულმოსულმა საჩქაროდ თოფს წამოაგლო ხელი.

ის იყო გარეთ გავიდა და ბეჯიასთან წასვლას აპირებდა, რათა მწარედ დაებნებებინა მისი მზე, როდესაც ვალანის კარს ვიდაც შეიარაღებული კაცი მოვიდა და მოხდლის ქუდით პირიდგან წურწურით ჩამონადენი ოფლი მოიწმინდა. მტყობოდა, რომ მას ჩქარა ეგლო და ძალზედ დაღალულიყო.

— მადლი უფალს, რომ შინ და-

ლიყო ჩვენს ვეკილებთან ბეგიახროვმა და კოქა: «შევიდა, რად მოგვეცით ნათელი-მამ! რად მოგვეცით იმდენი ხარჯი, — ახლა ის მიწებიც თქვენს გრეხათო, მხოლოდ გთხოვთ, რომ რაც ხარჯი გასწიეთ, იმ ხარჯს ისე ვირდა-ვირ ნუ გადამხდეინებთ, ვაჭარი კაცი ვარ, მრცხუნიაო; თუ არ მამატივებთ თქვენს ხარჯს, ისეკ ისა სჯობს, რომ ამ ნაირად გადამხდეინოთო: თქვენს სთქვით, რომ ორმოცე წელიწადია, რაც ბეგიახროვს იმ ადგილების ხარჯი არ გადაუხდიათო, გთხოვთ გადახდეინოთ, და მიწებიც ჩაკვანათოთო; «სუდი» ორმოცე თუმანდინ მაინც გადამხდეინებს თქვენს სასარგებლოდ და სოფელსაც მეტი არ გექნებათ დასარჯული. ამ გვარად არც მე შევრცხვები; არც თქვენ იხარჯებთ და ჩვენ ვიდევ ვეკლებურად ვეკობრები ვიქნებითო». ამ ბეგიახროვის თქმაზედ დათანხმდენ ჩვენი ამოჩხეული გლეხები. იფიქრეს: რადგანაც სოფელს თავის მიწებიც რჩება და ხარჯიც შეკესება, მადი ბეგიახროვს ნუღარ შეგარცხვინთო. შესდგენ და უჩვენეს «სუდი» ი მიწებთან ორმოცე წლის ხარჯიც მართებს ბეგიახროვსა და გთხოვთ ის ორმოცე წლის დაღაც გადაგვიწვიტოთო. ახლა ი ჩვენი ცოდვით სავსე ბეგიახროვის «ახლაკატმაც» მასეფლას დახარავი და «სუდს» ვა ბეგიახროვის სასარგებლოდ: გადავწვიტოთ თუ ორმოცე წელიწადი სარგებლობდა ბეგიახროვი და სოფლისთვის არა მოეცა რაო, მისი ყოფილა და ის არიო... საიდან, შენი ჭირიმი, თვითან იმ წელიწადსაც გამოგვიგზავნა ხუთი მანეთი, როცა საქმის გარჩევა იყო, აი ამ კაცის ხელით (აქ მიჩვენა ერთი მადლი გლეხი, რომელმაც სთქვა რომ — მე ვართმეკვი ყოველ წელიწადს ხუთ-ხუთს მანეთს ბეგიახროვსა). მაგრამ შეტდენით დაგვწვა და დაგვანულა მაგ ამოსაწვიტმას!.. ამ

მინდვი, მორლუყო, დაიძახა უცნობმა და ლაპარაკზედ ოსობა დაეტყო.

— რაი ანბავი? — საჩქაროდ იკითხა მორლუყომ, რადგანაც მოსულის სახე მხრუნველობას და აღშფოთებას ამტკიცებდა.

— რაილა რა, შენი ქალი ვაიტაცეს! — ერთბაშად მიახლა მოსულმა.

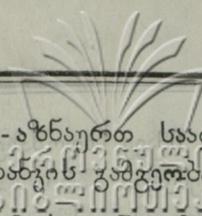
ამ სიტყვებს მოხუცზედ ისეთი გავლენა ჰქონდა, რომ თავ-ბრუ დახევეულმა სიტყვა ველარ მოახერხა და რაოდენიმე ხანს გაბრუებული იდგა.

— მაშ ვაიტაცეს? — წყნარად წარმოსთქვა მან.

— მა. უცნობმა მოკლედ უპასუხა და ცოტა სირუმის შემდეგ დაუმატა: რას დაღონდი, საქმეს შეველა უნდა.

— მართალი ხარ, თემურყო, მართალი!.. საქმეს შეველა უნდა და მეც გეფიცები, რომ ჩემს თავს დაეადებ და მაგ სირცხვილს არავის შევარჩენ!.. მაგრამ მიამბე, მიამბე ჩქარა, ვინა ჩემი ყელის გამომჭრელი, ჩემი ნამუსის ამხდელი?

ა. მოხუცარიძე.
(შემდეგი იქნება)

დროს ვიდრე მოვიდნენ მიწის მზომე-
ლი და სასემწიფო მამულების მმართვე-
ლი (ბენტი) და სოფლის გამგებნიერ-
ბელი ოჯახის ბეგნიანი. გლეხებს
არ მისცეს ნება, რომ მიწები ჩაეკა-
ბებინათ წართვეს, მაგრამ როდესაც მი-
წის მზომავმა მოითხოვა მამსახლისისა-
გან დაიარაღებული კაცები გლეხების სა-
წინააღმდეგოდ, მაშინ საღისე უგუდა-
ოჯახს ვი ასე დახმარებოდა:

— ვა! ჩემთან რა საქმე გაქვთ, თქვენ
თქვენი გლეხები ჩამახსნეთ, — იმით და-
მიმტკიცეს, ისინი რად მისცდნენ?

— შენ შაყდინე, შენ, ჩვენი სასხ-
ლით გაუძღვარე წურბელს! არ იქნება,
ან შენ უნდა იყო, ან ჩვენ!! შენს სო-
ფელს ჩამახსნებას შავი ყუმის ჩამო-
ხება სჯობს, — უთხრა ჩამოდენიძე გლეხ-
მა და შეუტოვა კეტებით ოჯახს, მაგ-
რამ ოჯახს ჩაქრა დამჯეს და საღისე
დაამშვიდა.

ამ საღისის არეულებამ სასემწიფო მ-
მულების მმართველის უფრადება მიიქ-
ცია, სოფლის ამორჩეულ გლეხებს უკ-
პროტოკოლი შეადგინა და გამოეცხადა
მათ — თქვენ სამჯარომი იქნებით ჩემ-
გან მიტოვდით, როგორც სემწიფის
მოლაპატე და მისი მამულების გამე-
ლანგავი პირები.

როგორც ვაგუთ, ეს პროტოკოლი გი-
დებდა გადუნდა, სადაც ჯერ იყო სასემწი-
ფო მამულების მმართველს.

ასე გათავდა. საქმე ბატონმა ოჯახსამ
მიართვა სოფლის ოც-და-ათ დღიურამ-
დინ ზვარი და სახსნავი მიწები.

სოფელმა ვი «ნათლი» ოჯახს წყა-
ლობით მიწებიც დაჭკრვა, ხარჯიც გას-
წია და სამჯარომიც ჩაწვიდნენ, როგორც
სელმწიფის მოლაპატენი...

ამ ნაირი ოჯახსას «სრეკები» იშ-
კათი არ გვერთ, ჩვენ დალოცვილი
კახეთი...

რუსეთი

ზაზ. «რუსი პურიერში» დაბეჭ-
დილია ეკატერინობურგიდამ ტელე-
გრამა, რომელიც გვაუწყებს, რომ
პრესტრავის იარმარკაზე ხმები გა-
ერცელდა, ჩინეთის პულჯინის სამ-
ზღვარზედ ინგლისელებს გაემარ-
თოთ სავაქრო სახლები, რომლებშიაც
მანუქაქტურის საქონელს ჰყიდიან
თურმე რუსეთის საქონელზე იაფა-
დაც და მეტის ზომითაც.

— ზაზ. «შროში» ვკითხულობთ,
რომ ზღვის სამინისტროს მმართველი
ნახავს, სხვათა შორის, ძასპის ზღვის
პორტებსაც. მართლ ხმები გავრ-
ცელდა, ვითომც ძასპის ზღვის ფლო-
ტილია უნდა გაქმდესო, მაგრამ,
როგორც სჩანს, ეს არ მოხდებაო.
შნდა შევნიშნოთ, რომ რუსეთი
სპარსეთთან პირობის შეკრულობის
ძალით მოვალეა ძასპის ზღვაზე სამ-
ხედრო გემები იქნაოსო.

უცხოეთი

— პარიჟიდამ 8-ს ამ თვეს მოსულს
ტელეგრამიდამ ეტყობულობთ, რომ
იქ მოხდარა კრება ოცნებ-მეტის უკი-
დურესი მარცხენის მხრით წევრებისა,
რომელთაც საჭიროდ დაუნახეთ პალა-
ტათა დაუყოვნებლივი მოწოდება
მმართველობისგან პასუხის მოსათხო-
ვად და მიუხედავად ორი თვის წევრის-
თვის იშუამდგომლონ მათ შუღ-
ფერის წინაშე ამ საგანზე.

— ლონდონიდან მოსული ცნო-
ბებიდან სჩანს, რომ იქაური განე-
თები არაერთარს პოლიტიკურს მნი-
შენელობას არ აძლევენ გლადსტონ-
ის პოპენჰაგენში მისვლის.

— ამას წინად რუსულს გაზეთში
«ბრაჟდანი»-ში წერილი იყო და-
ბეჭდილი, რომელიც აცხადებდა, რომ
თვით ლმერთმა უჩვენა ბერმანის და
რუსეთსა იცხოვრონ ერთმანეთში
მუდამ თანხმობით და მშვიდობიანა-
დაო. ამ წერილის თაობაზე «ჩრდი-
ლოეთ-ბერმანის გაზეთი» სწერს,
რომ მეტი არ იქნება მოვარდნით
საზოგადოდ ყველა რუსებსა, რომ
ისინი ტყუილ-უბრალოდ აყენებენ
პოლშის სამხედროზე ჩვეულებრივ
მომეტებულს ჯარსაო და ამით ტყუ-
ილად უღვიძებენ ბერმანის ეჭვ-
საო.

სხვა-და-სხვა აზრები.

ჰლიქის წამალი. ჭლეტი ისეთი სა-
მინელი ავადმყოფობას და ისეა გავრ-
ცელებული, რომ ადვილად ასახსნელია
სურვილი ამ ავადმყოფობის წამლის პო-
ნისა. ამიტომაც სშირად შესვდებით სოლ-
მე გასუთებში ჭლეტის ასახსნელ წამლ-
ზედ განცხადებას, მაგრამ აქამდის არც
ერთი ნამდვილი წამალი არ გამოდგა.
ვი ესლა კიდევ რა უბრალო საშუალებას
ურჩევნ ამ საშინელის ავადმყოფობის
მოსაჩენად: თურმე ნოვოგროდის გუ-
ბერნიაში ჭინჭრის ძირსა ხმარობენ და
ამ ხალხს ისეთი ავადმყოფობი მოურ-
ჩენია, რომელნიცა, დიდხანს რაც
სისხლს ანთხევენ პირიდან და ძალზედ
მისუსტებულნი იყვნენ. ჭინჭრის ძირი
მაშინ უნდა მოითხროს, რამწამს თოკ-
ლი გადნება და ჯერ ფოთლები კვებრტს
გამოტანილი არა აქვს. მასუგან ამ ძირს
ახმობენ თქვის თავზედ და არა ფეხში,
წერილად სჭირან და ავადმყოფებს დღე-
ში ორჯერ-სამჯერ ბურნუთსავით აწვი-
ნებენ. ერთის ექიმის სიტყვით, ამ წამ-
ლის ხმარებაზედ რამდენიმე დღის უგან
ავადმყოფი თან-და-თან ღონეზედ მო-
დის, ადვილათა სუნთქავს და საშის-ათს
კვირსზედ სრულიად რჩება.

ბეშვის გამკრიანობა. ერთს მდი-
დას კაცს სტუმრები დაესტაყნა სა-
დილად და დასხდომას რომ აპირებდნენ,
მისი ეჭვის წლის ბავშვი მისუფიყო და
დიდებთან დაჯდომას მოუნდომნა. მამას

აუყენებინა და დედასთან გაეგზავნა: შენ
ჯერ უფლებებიც არ ამოგსვლია და ჩვენ-
თან ჯდომას არ შეგფერისო. ბავშვს ეს
საშინლად სწეწოდა და ტირილით წა-
სულიყო. დედას სასურველად სტოლ-
ზედ სხვა-და-სხვა ტბილი საჭმელები
დაეწყო და ბავშვიც გაჩუმებულყო. ამ
დროს სტოლზედ ახტა თურმე ბავშვის
საყვარელი კატა, რომელიც მისგან ნე-
ბიერობას დაჩვეული იყო. ბავშვს აუგა-
ნა თავის «ცინა» და შორს გაეტოვრც-
ნა ამ სიტუებით: ჩემთან შენ რა გინ-
და, შენ უფლებები გაქვს და უფლებები-
ნებთან წადიო!

— უებარი წამალი. ჭინჭრის გა-
ლაშქრებას ტონკინზე უნაყოფოდ არ
ჩაუვლია კაცობრიობისათვის, თუ ეს ამ-
ბავი მართალია: იქ უზოგნით ერთი
მცენარე, რომლის ჭეჭი ცოფსაც არჩენს
და შხამიან ჭეჭმომომთა ხაუბსაცაო ეს
წამალი თურმე, თუ სადმეა და მამას მიიღო
საშინელი, საწამლავის თვისებას იჩენსო.

სოცხალი გველი სოცხალის კა-
ტის გვამში. ერთს რუსეთის სოფელში
მისულა გლეხ-კაცი და წისქვილზედ სა-
ფეჭავი მიუტანია. დაღწეულობისგან
იქვე მიწოლიდა და ჩამიხნებია. ჰატარა
ხანს უგან უელში რაღაც სეული გვამის
და რა გამოდგებოდა, შიშის წარი
დასრეზდა თავსა, რა დაეხასა ბოლო
გველისა, რომელიც თავისუფლად პირში
უჭერებოდა; მოუნდომნა ბოლოზედ ხე-
ლის მოკლება და ამოთრევა, მაგრამ ვე-
ლარ მოესწრო და გველი პირში ჩასრია-
ლებულიყო. სახარული სახსნავი იყო თურ-
მე ეს კაცი, როდესაც გვამობდა, რომ მუ-
ცელში ცოცხალი გველი აქა-იქ დასიერ-
ნობდა. ამ ამბავს თურმე ორს კვირას
გასტანა; შემდეგ უჩინათ მსწენის ჭამა
და მსოლოდ მწონს გამოკვდა გველი
მუცლიდამ. გლეხ-კაცი თურმე ესლა
სრულიად კარგად არის.

**განსხლავანი
დავით კეკელი**

აწარმოებს ვეგლა ნაირ საქმეებს,
განსაკუთრებით სასისხლო სა-
მართალში.

საპიორნის ქუჩა, ზაბლოცკის სახ-
ლი. (10—1)

ქუთაისის ძალაძის ბაზარი

ამით აცხადებს, რომ 10 რიცხვს მო-
მავალ ოქტომბრის თვისას ამ გამ-
გებაში დანიშნულია ვაჭრობა გა-
ცემისათვის სამის წლით იჯარით სა-
ზოგადო ქალაქის სასწორისა. მაჭ-
რობა დაიწყება თორმეტს საათზე და
გათავდება ორს საათზე ნაშუადღევს.
მაჭრობა იქნება, როგორც სიტყვი-
რი, აგრეთვე დაბეჭდილი განცხადე-
ბით. პირობების განხილვა მსურველს
შეუძლიან გამგებობის კანცელარიაში
დღის რვა საათიდან, ვიდრე ორს
საათამდე ნაშუადღევს ყოველ დღი-
(1—1) ქალაქის თავი ასათიანი.

ქუთაისის თავად-აზნაურთ საად-
გილ-მამულთ ბანკის გამგებობა
ამით აცხადებს, რომ, რადგანაც ი. ი.
პოლტორაკი უარი ჰყო ხსენებუ-
ლის ბანკის საქმეთა მბრალისში წარ-
მოებაზე, ამის გამო ეგეთი წარმოება
მიენდო საბანკირო კონტორას პ.
შრიდონოვისა და ი. შახნაზაროვი-
სას. ამისათვის გამგებობა უმორჩილე-
სად სთხოვს ბანკის თბილისელთა მო-
ვალეთა, რომ მათ ბანკის სახეცდრო
გადასახალი ფული ამას იქით შეიტა-
ნონ ხსენებულთ პ. შრიდონოვის და
ი. შახნაზაროვის საბანკირო კანტო-
რაში. (1—1)

ძენინა თ. მრისთავისაგან ახლათ
გახსნილს ღვინის სარდაფში იყიდება
საშამთისო კახური ძველი ღვინ-
ნი. სარდაფი იმყოფება სურბი-
ნოვის აუთიქის პირ-და-პირ, სტამბის
ქვეშ, მესხიეების სახლებში. (10—7)

500 კრავოტი.

კრავატების უიდვამდის სასარ-
გებლოთა და კეთილ გონიერებაც
მოითხოვს ინახოს რავდენობა
ინგლისის მადანისა არცერენის
გალერეიაში № № 156, 157, 158
და 160 და ამ ნომრებს უკრადდება
მიექცეს. (10—9)

მისაც სურდეს ქუთაისის გუბერნა-
ში მამულის გაყიდვა 1000 დესიატი-
ნისა, ან მეტისა, მიმართოს მბილი-
სის კანტორაში ვ. თ—მის ნესტერო-
ვისა. (10—8)

ინგლისის მალაფია

Maison de confiance

შეადარეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუფეთესო 2—	— — 3—

იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც: თო-
ფები, რეკლეკრები, კრავოტები, ჭურ-
ჭელი, ჩაიდნები, გასადებები, დაწები,
კოვრები, ტანსაცმელი, კაღები, ქაღალდი,
შოკოლადი, კაგაო, კანფეტები, მურაბე-
ბი, მაგნიზია, უნაგირები, კლეონგა,
წინდები—კაცის და ქალის, სელ-სახო-
რები, მაკინტოშინ კალენგარი — სულ
უგულაფერი 25-დამ 50 პროცენტით უფ-
რო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მა-
დაზიაში.

კინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთიდან
1,000 მანეთამდინ საქონელს გამოი-
წერს, გასაგზავნს არაფერს არ სხ-
დის. (100—35).